

Rent drikkevand

Danmark har noget af verdens bedste drikkevand. Det skal vi blive ved med at have. Vi skal beskytte dér, hvor vi henter vores drikkevand - ved borerne. Derfor vil regeringen lave en akutplan for at beskytte områderne rundt om vores drikkevandsboringer.

Forebyggelse frem for rensning

Dansk drikkevandspolitik bygger på forebyggelse frem for rensning. Vi beskytter vores grundvand mod forurening ad to spor:

- **Generel regulering** består bl.a. af godkendelsesordningen for sprøjtemidler og gødningsreglerne.
- **Måltrettet beskyttelse** består bl.a. af kommunernes planlægning samt risikovurdering og beskyttelse af områderne lige rundt om vandboringerne, de såkaldte BNBO.

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

I 2019 indgik den daværende regering V, LA og K sammen med DF, S, RV og SF en tillægsaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017–2021. Parterne blev enige om at iværksætte en indsats for at nedbringe risikoen for forurening af grundvandet i boringsnære beskyttelsesområder. Indsatsen blev iværksat med to faser: Fase ét fra 2019-2022 bestod af vurdering

og indberetning af behov for beskyttelse af BNBO samt afsøgning af muligheder for frivillige aftaler med lodsejerne. I fase to skulle man tage stilling til et generelt forbud mod sprøjtning i BNBO, såfremt kommunerne ikke kom i mål med at opnå frivillige aftaler.

I alt er der behov for indsatser i halvdel af BNBO. Kommunerne har i efteråret 2022 vurderet alle BNBO, og der er fortsat langt til mål. Regeringen vil derfor lave en akutplan for BNBO-området, der sikrer, at man når i mål med beskyttelsen.

Akutplanen er under udarbejdelse med input fra interessenter som Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Landbrug & Fødevarer og Danske Vandværker.

Kortlægning

Ligesom regeringen vil beskytte områderne rundt om borerne, er der også behov for at vi beskytter vores drikkevand i de områder under jorden, hvor vores grundvand dannes. Ifølge DANVA, der repræsenterer vand- og

Et BNBO er et område tæt på en vandboring, hvor der kan være en særlig risiko for nedsivning af sprøjtemidler.

spildevandsselskaberne, er der i dag udfordringer for omkring 200.000 hektar, eller hvad der svarer til fire gange Lollands areal. Regeringen vil igangsætte en kortlægning af de 640.000 hektar, der er udpeget som indsatsområder, med henblik på at identificere de områder, hvor det er nødvendigt at beskytte grundvandet.

Grundvandsbeskyttelse

I 2022 udgav Miljøministeriet rapporten "Kortlægning af udfordringer ift. Danmarks grundvand", som skal danne grundlag for den videre kortlægning af de 640.000 hektar af områder, hvorunder vores drikkevand dannes.

Rapporten peger bl.a. på at områder, hvor der er få eller ingen alternative muligheder for vandindvinding, muligvis ikke er tilstrækkeligt beskyttet ift. sprøjtemidler. Manglende beskyttelse kan medføre behov for rensning eller etablering af nye borer, der vurderes at være tre til 10 gange dyrere end en rettidig indsats for at beskytte drikkevandet. Rapporten peger også på udfordringer med PFAS-forurenet drikkevand og på, at der mangler viden om drikkevandskvaliteten i private vandboringer.

Regulering af sprøjtemidler

Når et sprøjtemiddel skal godkendes til brug, vurderes risikoen for udvaskning af sprøjtemidler til grundvandet. Danmark har fastsat skarpere krav end EU. Det giver ekstra beskyttelse af grundvandet i Danmark.

Vi har desuden "Varslingssystem for udvaskning af pesticider til grundvand" (VAP), hvor godkendte sprøjtemidlers udvaskning testes på fem forsøgsmarker.

Resultaterne fra VAP inddrages ved godkendelse af sprøjtemidler som en ekstra sikkerhed for, at der ikke sker uacceptabel udvaskning.

EU-forslag: Halvering af sprøjtemidler

EU-Kommissionen fremsatte i juni 2022 et ambitiøst forslag til en ny forordning, som skal halvere medlemslandenes brug af sprøjtemidler inden 2030. Forslaget, der vil omfatte en stor del af Danmarks areal, er allerede delvist afspejlet i dansk lovgivning og praksis. Alligevel vil forslaget, som det ligger nu, indebære betydelige konsekvenser for anvendelsen af sprøjtemidler i Danmark, og dermed for landbruget. Mange medlemsstater er kritiske over for forslaget, og Kommissionen er lydør over for ændringer. Danmark arbejder for et kompromis mellem de miljømæssige gevinster og omkostningerne ved forslaget.

Miljøministeriet

Grundvand

Grundvand dannes ved, at vand fra nedbør siver fra overfladen ned i jorden.

Her bevæger vandet sig gennem de forskellige jordlag bestående af sand, grus, ler, kalk mv.

Når jordlagene er mættet med vand, dvs. når alle hulrum er fyldt, betegnes vandet som grundvand.